

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
Hát hóra . . . 5 K. — f.
Három hóra . . . 2 K. 50 f.
Egyes számok ára 20 fillér.

BARSA

POLITIKAI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér.
Nyilttéri közlemények garmond-soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetések és a velünk összekötöttségben levő hird. íróak árengedményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: Dr. KERSÉK JÁNOS.

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

A pozsonyi sörárpavásár.

Pozsony, Nyitra, Bars, Hont és Nógrádmegyék termőföldje és éghajlata a sörárpa termelésére kiválóan alkalmas.

A kereskedelem az ezen megyék területén termelt sörárpákat *tót árpa* elnevezéssel illeti. Így szerepel a bécsi gabonátözsde jelentéseiben és így a külföldi forgalomban. A tót árpa elnevezést onnan vette mert Pozsony és Nyitra megyéknek tót lakossága vidékéről származtak az első szép árpák, amelyek a sörgyárosok körében figyelmet keltettek; de azért a kereskedelemben a „*lévai árpa*“ néven már mintegy évtizede nagyon jó hírnévvel bír az a bars- és hontmegyei, amely a lévai állomáson kerül feladásra.

Magyarország északnyugati vármegyéi s közöttük Bars és Hont előkelő árpamegyéknek tekinthetők. Az itt termelt árpa, duzzadt szemű, lisztes, finom, héja ráncos és szóval olyan, aminőtől a legjobb söroket főzni lehet. Annnyira jó sört lehet belőlük gyártani, hogy Németország, Ausztria és Angolország azon sörgyárai nem nélkülözhetik, melyek a tengeren szállítandó finom világos söroket gyárják. Az északnyugati vármegyék által termelt sörárpából készült finom sör jól kibírja a tengeri szállítást, ellenben német és csehországi nem állja ki ezt a strapációt mert útközben megromlik.

Csudálatos az, hogy Magyarország alföldje termi a legsikerdusabb búzát, amiből a világ legfinomabb lisztje készül és Magyarország felvidéke termeli azt az árpát, amelyből a legfinomabb sör készül. Talán csak az egy Morvavölgye említhető párhuzamban a magyar felvidéki árpával.

A bölcsek németek ezt a kitűnő sörfőzési nyersanyagot leakarták rázni a nyakukról és abban a téves hiedelemben, hogy a németországi gazdaságok a műtrágyázás okos alkalmazásával a legkiválóbb nyersanyagot fogják előállítani, de meg az önhitben is, hogy az észak-oroszországi vékony szemű, ázott, hitvány árpából is ürhető sört főzhetnek, a legutóbb kötött kereskedelmi szerződésben 4 márká vámmal suj ották a magyar árpát, holott az orosz árpának terhére csak 2 márká vámot róttak.

Azt kellett hinni mindenkinek, hogy ezzel az ellenséges intézkedéssel halálos csapást mértek árpa termelésünkre, mert az osztrák fogyasztási piacra nem számíthatunk lévén Ausztria maga is túltermelő, amely rá van utalva, hogy főlő árpiját külföldön helyezze el és így Magyarország évi 4—5 millió

sörárpa exportját piaca föl nem képes venni.

Az 1904. évi szerződést követő első két évben meg is látszott ennek az irigy vámtételnek a hatása. Árpa árainkban nagy depressiók voltak. A németek elvoltak árpák nélkül, csak nagyon keveset vásárolva, és teljesen csak az orosz árpára vetették magukat.

De már két év óta beállott a fordulat. Az angolok, kiket a világpiacra a németek szorítanak, beállottak magyarországi árpavevőknek és a bécsi szombati árpavásárokon nagy tömegekben vették az északmagyarországi árpát. Már a múlt évben is így volt. A bajor sörfőzők aggodalommal látták, hogy az angol serfőzők az export sörgyártás terén leverik őket, és leszorítják már megszerzett terreneimáikról. Visszatértek tehát a mi árpánkhoz. Magában az árpa-kereskedelemben a termelők elég támaszt nem találtak a termelés ösztönzésére. Az árpakereskedelem egy eldugott üzlet.

Az árpa árát jegyezni bajos, oly lényeges szerepet játszik a minőség, — és az úgynevezett „*Bauern fangerei*“ sehol annyi szerepet nem játszik, mint az árpakereskedelem terén. A kereskedő abban a homályban, mely az árpa árak körül van, igyekszik minél nagyobb előnyt meríteni; és persze minél olcsóbban venni. A termelők néha túl nagy árvesztéssel adhattak csak túl árpájukon.

Az árpakereskedelmet kihozni a homályból a napfénybe, volt a főcél, amely az árpavásárokat szülte. A Barsmegyei Gazdasági Egylet volt a kezdeményező. 1906-ban felhívta az északnyugati vármegyéket a csatlakozásra az Érsekújváron rendezendő sörárpavásárra. 8 vármegye esatlakozott és a vásárt megtartották. Nem jól sikerült. Sötét volt a helyiség; kissé messze a külföldi vevőkre nézve, aztán akkor éreztük a német 4 márkás árpavásár nyomasztó hatását.

Ez volt az oka annak, hogy már 1907-ben Pozsonyban a Bellevue rendkívül világos terneiben rendezték a vásárt már több eredménnyel és az idei aug. 15-ikét már kitűnő eredménnyel. Legnehezebb volt a vevőket külföldről beédesgetni. Érsekújváron alig volt egy-kettő, Pozsonyban tavaly már több, az ideán több volt a vevő, mint az eladó.

A barsmegyei gazd. egylet kezdeményezése meggyökeresedett. Az árpafizetel kijött a nyilvánosságra, a gyepre. Léva vidéki árpák 18 K. — 20 K. árban mentek el, holott a léva vidéki gazdák otthon 16-80 K. s legfőllebb

18.60 K. árral boldogították. A különbség kissé nagy! Tehát a nagyobb áttekintés a vásárt előmozdította, de nyilvánosságra hozta az árakat is. Ma már tudjuk, hogy a szép sörárpáért 18 egész 20 K. érhető el állomásokon. Ezt egy hét előtt még nem tudtuk!

De más örvendetes dolog is tapasztaltunk. Azt, hogy a léva vidéki árpák egy jottányit sem engednek a nyitra vidékieknek. Mégis csak jó tudat az, ha tisztában vagyunk vele, hogy a mi termékünk elsőrendű. De ezt nem csak mi tudtuk meg, — megtudták a külföldi vevők is. Nincs tehát okunk félni a nyilvánosságtól; nem kell elbujnunk, hanem bátran mehetünk ki a nyílt piacra. A léva vidéki árpa prima árú.

Örvendünk tehát, hogy a barsmegyei gazd. egylet kezdeményezése sikerrel járt. A pozsonyi sörárpavásár már gyökeret eresztett és árpánk hirve és ezzel árai is emelkednek, vidékünk bevételei javulnak. Már pedig attól is függ vidékünk boldogulása.

1.

A magyar államvasutak.

Hogy a szögazdaságnak van-e fontosabb tényezője mint a jó, gyors és olcsó közlekedés, afelett vitatkozni nem lehet.

Látjuk a Magyarországnál fejlődöttebb államokban és tartományokban, mily serényen és vállaltva versenyez a kormány és a vállalkozás a szükséges és hasznos vízi utak és vasutak létesítésében, mint virágszik ott ipar, kereskedelem és gazdaság.

A mi viszonyaink nem ily kedvezők, mi még inkább nyerstermeléssel foglalkozunk; de vasuti hálózatunk is ritka. *Eltekintve attól, hogy valamivel jobb termés, vagy nagyobb hadgyakorlatok idején az állomásokon megtorlódtott árú, szállítási eszközök hiányában, romlásnak indul s a kereskedést bontja: több irányban hiányos a menetrend is és a vonatok nemcsak célszerűen nem közlekednek, de a vicinálisok oly kényelmes lassúsággal mozognak és a közbeeső állomásokon a kellőnél sokkal tovább állanak s indok nélkül időznek, mintha nem is síneken gurulnának, de csak úgy talpon csúsznának.*

Mikor pedig a közöség, melynek méltányos igényei kielégítést nem nyernek, a fő és legtöbb hatóságokhoz folyamodik, azt ott figyelemre sem méltatják. Ha a kérvényezés megismételtetik, az ósdi gondolkodás következtében meghaligatása újból e marad. Döcög minden a régi kerékvágásban, mintha minden a legjobb rendben lenne; legfeljebb hallomásból hírlik, hogy erre vagy arra nincsen fedezet. Van pedig a tényezőknél mindenre fedezet; s ha nincs, van hitel, sőt póthitel is!

Elfelejtik a fő és legfőbb hatóságok, hogy a vasut az államé, az állam érdekeit kell szolgálnia és Magyarországon minden talpalatnyi földje a magyar állam kiegészítő része, melynek érdekei — mint államiak — figyelembe veendők.

A vasut ügyvivőségének figyelembe kell ajánlanunk, hogy a körvényező közönség két okból várhatja méltányos kérelmének kielégítését. Először, mert az állam az egyesek tömörüléséből állván, anyagi erejét minden adófizető filléréiből meríti másodsor, mert minden teljesített szolgáltatást az utazó és szállító kellő mértékben megfizet.

Tudomására hozzuk vidéki közönségünknek, hogy, mint a nyilvánosság és a közvélemény képviselői, ismételve kifejezésre juttattuk Zólyom, Bars és Hont vármegyék méltányos panaszait. A garmvölgyének érdeke, hogy vasutvonalán a közlekedés gyors legyen, a vonatok az állomásokon feleslegesen ne ácsorogjanak és a menetrend célszerűen legyen megállapítva.

Különösen sajnáljuk, hogy a nemzeti kormány alatt is a régi *nembánomság* az igaz szellem a vasúti *üzletvezetéseknél, igazgatóságánál és a kereskedelmi m. kir. minisztérium kebelében működő főfelügyelőseknél*. Az itt működő vezérőrfiakkak nincs érzékük a fizető közönség jogos és méltányos kérelmének elbírálására. Süket fülekre talál ott a magyar államvasutak javát célzó, minden életrevaló javaslat, mert a szakreferensek legnagyobb része soha a vonalakon nem szolgált, a közönséggel nem érintkezett.

Legközelebb minden tartózkodás nélkül elmondjuk panaszainkat, — részletekkel fogunk szolgálni és követelni fogjuk az orvoslást.

. . . . .

Az évszakok suggestív hatása az egyén szellemi világára.

Számtalan élettani bűváriát s tapasztalat arról tanusít, hogy az egyén lelkiségének fejlődése velejében véve nem egyebet, mint a külsővilág folytonos suggestiói.

S ha a szóban levő állítást megfordított sorrendjében elemezzük, kitérünk, hogy a

T Á R C A.

Utolsó akasztás Aranyosmaróton.

Barsvármegye levéltárában elhelyezett hiteles akták szerint e hó 24-én lesz 45 esztendeje annak, hogy *Aranyosmaróton* utoljára volt akasztás; a mai hivatalos kifejezést használva: kötél általi kivégzés.

A *bűnös*, akit az osztó igazság ilyen szigorúan sújtott, *Gyurovits István*, kovácsi lakos, volt. A *bűne*: meggyilkolta a feleségét, azután felhurcolta a padlásra és a házat rágyújtotta.

Az akasztás híre messze vidéken óriási szenzációt keltett és a fentjelzett napon még a távolos helyekről is tömegesen tödült a nép Aranyosmaróra, hogy a kivégzést láthassa.

Amikor ez a szomorú nevezetességű esemény vármegyénk székelyén végbement, én tíz éves voltam; akkor kerültem ki az elemi iskola negyedik osztályából.

Az akasztást megelőző napon is, mint rendszeren, a *Kohári-utca* (akkor: Hegyalja) végén levő *Kohári-empléknél* legeltették bárányainkat. Ezt az emléket az üregeibe helyezett képek miatt a nép általában csak *Kepkának* neveste.

suggestió a külsővilág molekuláris mozgatóinak átveződése az egyén idegrendszerére.

Eszerint a suggestió a külsővilág molekuláris mozgásából ered, mely, mint felszabadult energia, átveződik az érzékszervekre s azok révén érintkezésbe lép a lélek székelyével: az aggyal.

Amde a külsővilág suggestív tényezői nem egyformák, hanem változók. Épp ezért nyilvánvaló, hogy az egyén szellemi működése sem mindig egyöntetűek. hanem a suggestív tényezők mineműségeihez assimilálódnak.

A külsővilág számtalan suggestiói közül e sorok kereteiben kizárólag az évszakok által előidézett suggestív tényezőkről s azok révén az egyén testi és szellemi világában létrejött változásokról kívánunk néhány sorban értekezni.

Nyilvánvaló, hogy minden egyes lelkiműködés a szervezettel a lehető legszorosabb kapcsolatban van. Így tehát ennek révén nem lesz felette küzdelmes kimutatnunk azon szervi elváltozásokat sem, melyeket az évszakok suggestiói által létrejött szellemi nyilvánulások ejtenek a szervezet bizonyos helyein.

Vizsgálódásunk során ki kell terjeszkednünk elsősorban az évszakokat jellemző valamennyi tényezőre; azok egymástól elütő voltára; suggestív erejére, jellegzetességére; másodsorban pedig a suggestív tényezőkhöz az egyén szellemi és testi világára történő hatásainak mineműsége s eredményére.

Mielőtt azonban a dolog tulajdonképpeni tárgyalására áttérnénk, legyen szabad röviden megjegyeznünk, hogy a tárgyalás fonálán felszínre kerülő vonatkozások egy az egyénten, mint pedig az évszakokat illetőleg csak nagy általánosságukban véve értelmezendők. Mert hisz' köztudomású, hogy ahány az egyén évszaka, annyiféle a változás s eltérés is.

A borus, esős időjárásos tavasz más suggestiókat eredményez, mint a verőfényes stb. A suggestiók hatása s eredménye más-más a művelten, vagy a kevésbé művelt egyénnél, mint a műveltnél. A gyenge idegzetűnél ismét más, mint az erősnél, más a felnőtténél s más a gyermeknél, stb.

Ha már most minden évszakot a maga elszigeteltségében vizsgáljuk, arra az eredményre jutunk, hogy az évszakok suggestív tényezőinek hatása nem egyformák, hanem sokban eltérők.

Az évszakok suggestív tényezői között vannak olyanok, melyek kedvező s viszont

Történetünk idejében *Léva* határa még nem volt felmérve; az emlék körül több holdnyi gyepes terület szabad rendelkezésére állott a hegyaljai fiúknak, akiknek mind-egyike egy-két bárányt szokott kapni évenként szüleitől, hogy azokat szüretig a tágas és füvel dúsan benőtt legelőn a kellő hizlalásban részesítsék.

A legelőtől a játék és beszéd közben természetesen sok szó esett a másnap bekövetkezendő akasztásról is.

Volt közöttünk három *tekintélyesebb* fiú is, akiknek az adta meg a tekintélyt felettünk, hogy már a gimnázium második, sőt egyikük már a harmadik osztályát is elvégezte.

A nagy diákok hosszas tanakodás után elhatározták, hogy másnap korán reggel elmennek Aranyosmaróra és megnézik az akasztást; egyúttal felhívták a többi fiút is, hogy — akinek van mersze — csatlakozzék hozzájuk.

A fiúk közül egy sem akart vállalkozni a kirándulásra; én azonban felcsaptam és kezét adtam rá, hogy velük tartok. Bezzeg, ha tudtam volna, hogy Aranyosmarót nincs *Garamszőlős* mögött, bizonyára jobban meggondolom a dolgot és nem szegődöm hozzájuk! De mert azt mondták, hogy délre

vannak olyanok, melyek kedvezőtlen hatással vannak az egyén szellemi világára.

Bizonyos, hogy az egyik évszaknak kevesebb a kedvező suggestiója, a másiknak több.

A kedvező, avagy a kedvezőtlen suggestív hatások száma mindenkoron az illető évszak sajátosságaitól függ.

Az évszakok suggestív sajátosságai összefüggésben vannak az egyén lelkiműködésével. Minél fokozottabb, tágasabb az illető évszak kedvező suggestióinak köre, annál kedvezőbben folynak a lelkiműködések is.

Bizonyított tény, hogy az évszakok közül legkívált a tavasz és az ősz eleje csúcsonosodik ki nagyarányú kedvező suggestív hatásával.

Ebből önként következik, hogy a szóban forgó évszakokban a szellemi működések is kedvezőbbek, mint egyébkor.

A suggestív tényezők molekuláris mozgáshatásai az egyén szervezetében bizonyos fokú változásokat idéznek elő, mely változások az egyidejűleg végbementő szellemi folyamatokkal kapcsolatosak.

A suggestív tényezők molekuláris mozgáshatásai által előidézett szervi változások köréből különösképpen az *érmozgató változások* érdemeinek említést, mert azok mindennemű s rendű lelki működésének tulajdonképpeni életető elemei.

Az érmozgató változások lényege abban pontosul össze; hogy egyrészt bizonyos fokú értágulást, másrészt érszűkítést eredményezhetnek. Ha a suggestív tényezők hatása kellemes, azaz jóleső a szervezetre, akkor a kellemes ingerek fokához képest az eredmény értágulással végződik. Míg ellenben, ha az suggestív tényezők által létrejött ingerület kellemetlen hatása a szervezetre; bizonyos fokú érszűkítés áll be.

Mindebből röviden kiviláglik, hogy a bizonyos fokú értágulásnál az érzelmi-kellemes; az érszűkítésnél pedig az érzelmi-kellemetlen játszsa a főszerepet.

A bizonyos fokig kitágított érrendszer szerepe igen nagyfontosságú minden egyes szellemi folyamatnál.

A kitágított érrendszer a rendszerül fokozottabb vérmenyiséget szállít az agyke reg valamelyes mezejére, ezáltal új friss anyaggal látja el az ott levő sejteket; minnek következtében élénkebb, elevenebb lesz azok tevékenykedése (chemiai változás); de ezzel egyetemben hatványozottabbá lesz a megfelelő lelki működés is.

Azokban az érmozgató változás (érszűkítés, értágulás) csak akkor kapcsolódik

még itthon is leszünk, még szüleimnek sem szóltam, hogy holnap reggel utazom.

A lurkók, akik talán maguk sem voltak tisztában az új nagyságával, engem — mint tapasztalatlan gyereket — egyszerűen becsaptak.

Akkor még az én földrajzi ismereteim alig terjedtek *Óbarson* túl, ahol 8 éves koromban szüleimmel búcsún voltam. Itt láttam és hallottam először trombitákkal vegyített hegedűs cigánybandát játszani, amelynek nőiái mellett a korecsma előtt bokáig érő porban táncolt egy, két vagy talán három falu népe is. Estefelé a zsan-dárok kitisztították a korecsma előtt levő tért; de nem a port takarították el onnan, hanem az embereket; mert néhány heves vérű legény erősen összekelönbözött, aminek az lett a vége, hogy egy a helyszínén halva maradt; kettőt több helyen meglékelte fejjel saroglyán vittek haza; egy csomó ember pedig kisebb sebekkel borítva saját lábát hagyta el a *kedélyes* mulatságot.

Felvirradt augusztus 24-ike. Reggel a szokottnál jóval korábban keltünk. Zseboinket kenyérrrel, alma- és szilvával keményen megtöltve, bárányainkat többi társaink felügyeletére bízva, — olindultunk akasztást nézni.

követlenül a lelki működésekhez kellőleg, ha a szerepének köre csupán az agykéregre vonatkozik.

Mert nyilvánvaló, hogy az értágulás tevékenykedési köre nemcsak az agykéregre értendő, hanem az egész szervezetre is. Hogy az agykérgi értágulás nemcsak a lélekre, hanem a szervezetre is bir bizonyos hatással, bizonyítja az öröm, v. a szomorúság, bánat, stb. érzete.

Nevezetesen az öröm oly értágulással társul, mely nemcsak a lelki, hanem a szervi működéseket is élénkebbé, könnyebbé, stb. teszi.

Míg ellenben a szomorúság, a bánat hatása alatt a vérrendszer összeszűkül, összehúzódik, miért is úgy szellemi, mint pedig a szervi működések is fárasztóbbak a lassabbak. Az erőmozgató változások által létrejött tünetek a szív működésénél is észlelhetők. A kitágított érrendszerben könnyebben a gyorsabban haladhat a vér, mint az összeszűkítettben, miért is a szív működés az előbbi esetben kifolyólag könnyebb, mint az utóbbi eset fennforgásakor. Hogy a szellemi működések alapját bizonyos fokú vérkeringésbeli változás képezi, bizonyítja bármily fokozott izommunka. A dolog veleje abból áll, hogy a fokozott szervi munka alkalmával a tevékenykedő vér széteszik a megfelelő izmokban s azok ilyenképp mintegy maguk számára foglalják le a vér javát; az agykéreg pedig a rendszerél vérszegényebb lesz, mi csökkentőleg hat a szellemi működésekre is.

Ebből magyarázható az a tünet, mely a szervi kifáradás alkalmával a szellemi világban észlelhető. Ehhez hasonló körülmények között ingadozik bármily fokú szervi tetlenség; különösen pedig a hosszabb ideig tartó ülés, fekvés, stb.

A hosszabb ideig tartó szervi tetlenség csökkenti a vérkeringést, minéltogva az agykérgi sejttáplálkozás s ezzel kapcsolatos szellemi működés is lefokozódik.

Folyt. köv.

Különfélék.

— **Rendkívüli közgyűlést** tartott városunk képviselőtestülete f. hó 19-én melynek tárgysorozata mindössze 11 ügyet tartalmazott; ezekből 10 került tárgyalás alá, mivel a városi villamos-telep átruházására vonatkozó indítványt benyújtói időközben visszavonták. A polgármester jelentéseit a közgyűlés tudomásul vette. Jelenti, hogy július hó 31-én a pénztárt megvizsgálta s teljesen rendben találta. A lévai esküdtké-

Tolmácsig vigan folyt az idő. Itt ért engem az első kiábrándulás. Addig a *Garamot* olyan hatalmas viznek képzeltem, hogy azon kisebb hajók járnak; a *kompot* pedig egy vitorlás hajóhoz hittem hasonlónak. Amikor a *Garamot* és a *kompot* megpillantottam, olyan savanyú arcot vághattam, mintha egyszerre három vadalmába haraptam volna.

A *Macskarévét* elhagyva már türelmetlenkedni kezdtem, mert még mindig nem tűnt elő Aranyosmarót; de társaim azzal biztattak, hogy már az út felén jóval túlestünk. Megnyugodtam. Kovácsiban a csárdánál pihenőt tartottunk és enniva'ónk legnagyobb részét el is fogyasztottuk.

Mentünk tovább. Minél távolabb voltunk Lévától, annál nagyobb félelem fogott el annak tudatában, hogy szüleim engedelme nélkül jöttem el hazulról és mert láttam már, hogy dére otthon nem lehetek. Furdált a lelkiismeret. Szerettem volna sirni, de nem mertem; attól tartottam, hogy pajtasaim kinevetnek. Visszafordultam volna; de féltem, hogy nem találom haza. Szomorúan és leverten kulogtam velük.

Végre nagyokára feltűnt a láthatáron a vármegye székhelye. Egymást bistatva

pes férfiak lajstroma elkészült s az összeirt tagok száma 537. A vadalmái szántóföldek 1907. évi bérletéből utólagosan még 560 02 kor. folyt be. A közgyűlés a város tulajdonát képező mérték-hitelesítő eszközöknek az állam részére 314 K. árban leendő átengedését határozta el. Az új vágóhid-részre szélesebb terület megazerzése érdekében utasította a közgyűlés a polgármester, hogy a lévai községrendiek házánál főnkével a cából már egy izben megkezdett tárgyalásokat folytassa. A 200000 koronás kölcsönügyi terv felolvasatván, azt a közgyűlés névszerint való szavazással egyhangulag elfogadta. Ez összegből 95000 korona a fogadottak. — 33193-60 korona a Kherndi-féle földak, — 39290 korona az új vágóhid-telek vételárának s részben építési költségeinek kifizetésére lesz fordítandó. 4750 korona az elmaradt kamatoknak, 3056-40 korona a Kapuköz-csatorna építési költségeinek fedezésére szolgál. 11000 koronára az árfolyam-vezetéség, 12925 korona az első ötnegyedévi kamat és tőketörlesztés; s még fennmaradó 875 K-t a kölcsönüggyellett járó költségek emésztik fel. Öv. Kosztolányi Zsigmondna pincsehajlékának kisajátítását a *Dálnoki* K-né szöllőjének 800 korona vételárban leendő megvételét határozta el a közgyűlés, ellenben a tanácsnak a vásártér kibővítésére vonatkozó javaslatát elvetette. A Kálnai-utca építési vonalára vonatkozó határozatnak újból változtatás nélkül való felterjesztését határozta el a közgyűlés, mivel az ezen határozatban foglalt megoldás a legmegfelelőbb.

— **A király születésnapja.** Folyó hó 18-án Ő Felsőége 78. születésnapját a lévai honvéd zászlóalj a szokott fényvel ülte meg. A város főterén felállított kápolnasátorban *Báthy László*, prépost-plebános, pontifikálta az ünnepélyes misét nagy segédlettel. A miséhez a zászlóalj *Schleb* Károly, százados törzstiszt jelölt, parancsnoksága alatt vonult ki és istentisztelet alatt szepen összhangzó disztüzeket adott. Azután diszmenet volt, mely után a laktanyában a legénység feljavitott ebédet kapott. A tisztikar a tisztikar étkezőben tartott bantettet.

— **Gyászhir.** Pajkos, vidám fiatal leány volt, ki az életét nagyon sok boldogságot és örömet remélt. Seidelmes csövegésével, szépségével, égő szemével lebilincselte a környezetet. Szívének jósága, lelkének nemessége áldóan sugárzott ki egész valójából. Ma már csendes, szóltan. Nem remél semmit. Szemének tisztét kioltották könnyei, csillogását elhomályosította

igyekestünk a város felé. Mire beértünk, a torony órája 11 felé jár. A városban mindenütt a legnagyobb csend honolt. Az utcán alig láttunk embert. Sehol semmi nyoma az akasztásnak. Az volt a főkérdés: merre és hol keressük hát az akasztás színhelyét? Amint ezen tanakodunk, megpillantottam egy megyei hajdút, aki felénk közeledett.

Tisztességtudással jó napot kívántam neki és megkérdeztem tőle:

— Kérem, mikor és hol akasztják fel azt a kovácsi rósa embert, aki a feleségét megölte.

— Mi közöd hozzá? Kérdő ő.

— Hát, kérem, mi azért jöttünk ide Léváról gyalog, hogy lássuk az akasztást! — mondám neki.

— Igen! — felelé a hajdú nagy csodálkozással. — No akkor jöjjetek velem!

Erre elvezetett egy nagy épületbe, amelynek kapujában egy másik hajdú teljes diszben, kivont karddal sétált fel és alá; úgy vettem észre, hogy a fal mellé állított sok puskát őrizte.

Folyt. köv.

a megüvegesedés. Szintelen ajkai körül pedig fájó, bántó mosoly játszadozik. Szegény *Ilona* *Bimbó*ból, mielőtt kinyílhatott volna, elszáradt, elhervadt virág lett. A fészl rőzsát megperzselt a májusi fagy s az összezsugorodott, szintűket vesztett szirmok lefujta a hatál hideg lehelete, hogy az anyaföld a föltámadásig méhbe temesse. Ezekről kell szomorú szívvel tudomást szereznünk a következő gyászjelentés alapján: — Aülirottak úgy a maguk, mint az összes rokonság nevében is fájdalommal jelentik, hogy szeretett leányuk, testvérük és rokonuk, *Patay* *Ilonka* f. évi augusztus 17-én délelőtt 10 órakor, hosszas szenvedés után, életének 21-ik évében elhunyt. A szeretett kedves halott porrései folyó hó 18-án délután 3 órakor fognak az alsószecsei ref. temetőben örök nyugalomra tétetni. Aisó-Szece, 1908. aug. 17. A szeretet anygala örkdíjkéj porai felett! *Patay* *Károly* ref. esperes, édes apja, *Patay* *Margit*, *Patay* *Bela*, *Patay* *Eteleka*, *Patay* *Iréne* testvérei, *Öv. Bihary* *Lujza*, *Öv. Patay* *Károlyné* nagyszülőik.

— **Képviselőnk Amerikában.** *Ifj. Madarász* *József*, a lévai választókerület oras. képviselője, ki a kivándorlási törvényjavaslat előadója is lesz, e hó elején Amerikába indult tanulmányuttra, hogy az ottani magyarság helyzetét és a kivándorlási intézményeket tanulmányozza s tanulmányait annak idején az említett törvényjavaslat tárgyalása alkalmával felhasználhassa. *Madarász* a *Cunard* társaság *Mauretania* nevű gőzhajóján e hó 7-én szállott Newyorkban az amerikai partra, a hol hat hetet szándékozik tölteni. Az amerikai magyar sajtó rokonszenvesen üdvözlöi az alkalomból s a magyarság körében mindenütt szives fogadtatásra talál, úgy hogy tanulmányihoz az anygyűjtésben igen sok és községes honfitársunk ajánlotta fel segítségét.

— **Szociális kurzust** rendezett *Beszerce*ben *Bobok* *Arnold*, theologiai tanár, a felsőmagyarországi keresztényszociálisak számára. A kurzus folyó hó 15-én és 16-án folyt le. Jelős szociológusok tartottak előadásokat nagyszámú érdeklődőnek a kath. legényegyesület dísztermében. A kurzussal összekötött nyilvános népgyűlés a tótanyanyelvű munkások ezreinek ünnepélyes tüntetése volt a keresztény *Magyarországi* mellett, szemben a pánszlávokkal és a nemzetközi szociáldemokratákkal. A keresztény szocializmus valóban disszertre méltó missziót teljesít a felvidéken.

— **Mérték-hitelesítő hivatalok** felállításáról a jövő évtől kezdve a kereskedelmi miniszter gondoskodik s így a mi városi mérték-hitelesítő hivatalunk jövőre megszűnik. Minden esetre gondoskodnia kellene a városi tanácsnak és a képviselőtestületnek, hogy a miniszter az új hivatalt Léván, mint legnagyobb forgalommal bíró helyen állítsa fel, nehogy mértékeink hitelesítése végett is Aranyosmarótra legyünk kénytelenek feljárni.

— **Őszi gyakorlatok.** Ma reggel 5 órakor indult el honvéd-zászlóaljunk az őszi gyakorlatokra. A zászlóalj ma Szecsen éjjelez. Az ebéd Beesen lesz. Holnap Kollára, holnapután Magyar-Szölgyénbe vonul, hol az ezred másik két zászlóaljával egyesülve három napig marad. Innét *Párkányba*, majd *Bajnára* menetel az ezred. *Bajnáról* a *Kisbér* körül lefolyó hadosztály-gyakorlatokra megy, azután *Veszprém* felé nyomul, hol a hadtest, illetőleg a nyugatmagyarországi hadgyakorlatokon vesz részt. A zászlóalj szeptember 19-én, a lefuvás után, *Székesfehérvárról* vasuton érkezik haza. A tartalékosok és az utolsó évet szolgáló tényleges legénység 20-án szereinek le és a gyakorlatok fáradságait kipihenendők, haza mennek.

— **Kitüntetések.** Ő Felsőége, a király, osztrák császári uralkodásának 60. éves jubileuma alkalmából a véderő érdemes tagjait rendjelekkel díszítette fel. A helybeli honvéd-zászlóaljunk két érdemes tagja részesült ez alkalomból jól megérdemelt kitüntetésben, *Schleb* *Károly*, százados törzstiszt jelölt, a katonai érdemkeresztet, *Imre* *Vincoze*, őrmester, a zászlóaljúnál immár 30.

éve egyike a legkiválóbb altisztoknak, az esztétikus érdeklődését kapta. — A két ünnepelt előtt a tábori mise után a zászlóalj díszmenetben vonult el. Délben a tiszti étkezőben tartott banketten folytatták az ünneplést. — *Imre*, őrmester, a tisztikar társaságában az ebéden részt vett. *Brunsvik* őrnagy, zászlóaljunk érdemes parancsnoka, fennkölt beszédében méltatta a kitüntetettek érdemeit. A bankett, melyen a helyben lakó tartalékos tisztek közül is többen részt vettek, a késő délutáni órákig a legkellemből hangulatban együtt maradt.

— **Szobormegálás.** A cigányokat mi csak arról az oldalukról ismerjük, hogy elvisszik a másét; garamaszóli tudósítónk egy adományozó cigányról ad hírt. *Sárközi-né*, született *Farkas Erzsébet*, a saját költésén *Páduai sz. Antalnak* a szobrát állította fel Garamszöllősen. Az oszlopon nyugodt, csinos fülkében elhelyezett szobrot vásárolt áldotta meg *Báthy Gyula*, esperesplébános.

— **Cserép- és téglagyár Bátoron.** A Bátvidéki takarékpénztár igazgatósága egy cserép- és téglagyár részvénytársaság szervezését helyezte kilátásba azon esetben, ha a szervezést célzó előmunkálatok kedvezőek lesznek. A felhasználandó anyagból próbák végeztek tettek, melyekről a selmecbányai főiskola külföldön is híres építészeti tanára, *Szabó Jenő*, főbányatanácsos, nagyon elismerően nyilatkozott.

— **Gombamérgezés.** Nagyszülőben végzetes szerencsétlenségnek lett okozója a mérgező gomba, amelyről nem lehet eléggé óvni a népet. Ép a multkor adtunk hírt egy Léván történt gomba mérgezésről, a mely azonban szerencsére komolyabb következményekkel nem járt. Nagyszülőben azonban két áldozatot követelt a vigyázatlanság. *Németh István*, nagyszőlősi gazda, gombát szedett a szőlőben, melyet haza vittek a vacsorára megejtettek. Nemsokára a gazda, id. *Németh István* és a felesége, ezek fia, ifj. *Németh István* és a felesége *Szappanyos Lidia* rosszul lettek. A gyorsan alkalmazott orvosi segítség az öregeket megmentette, azonban a fiatal házaspár a mérgezés következtében meghalt. Éa pedig először csütörtökön *Szappanyos Lidia*, alig 23 éves fiatal asszony, még azon éjjel meghalt a férj is, a 24 éves ifj. *Németh István*. Tegnap temették mind a kettőt egyetemben Nagyszőlő közönségének nagy részvéte mellett. Az elhalt ifjú házaspárnak két kis gyermeke is van, de ezek nem ettek a gombából, mert, amikor a vacsora elkészült, már elaludtak a így a szerencsés véletlen folytán megmenekültek a haláltól.

— **A kanikula.** Ma végződik a kanikula. Kezdetét július 22-én vette. Más években rendes körülmények között ezeken a napokon sűrűre a nap legmelegebb sugárát a földre s a tikkasztó sugarak sárgára festik a fák zöld leveleit, megaszalják a mesők fűvét s egyaránt megkínoszik az embert és állatot. De az idén másként fordult a világ kerekere. A hirhét fagyos szentek nem dideregtek a tavasszal, sőt boldogan suttoghattak a kellemes tavaszi napsugáron, de helyette július 22-ike óta fázunk a kanikulában, éjszaka még a felöltő sem védi meg az embert a didergéstől.

— **Éjjeli kaland.** „Nem jaroek én csikót lopni — Isten, ember látja! Minek is van a világon az a vörös lámpa? — Ilyenféle képen dalolhat az ariostomban az a tartalékos honvéd, aki a királyi születés napjának az éjjelén kiszökött a kaszárnyából, hogy tiltott gyönyöröket élvezzen. Előbb *Nyuli József* lakásán okvetlenkedett, majd *Pogány Virgilt*, járárbíró, alvó gyermekeinek álmát zavarta meg. A nagy riadalomra megjelentek a rendőrök és elfogták a „betörőt”. A vizsgálat kiderítette róla, hogy sem lopni, sem rabolni nem akart; csak kótyagos fejjel rossz utakon járt.

— **Mibe került a május 1-i munkaszünet?** Érdekes kimutatást tett közzé a keresk. ministérium arról, hogy a folyó év május 1-én tartott munkaszünet milyen drága volt. A szünetelés folytán az ipar és bányászat körülbelül 160.000 korona kere-

settlől esett el, és egy napon. A kimutatás megállapítja, hogy az évben már sokkal kevesebb volt az „önkéntszünetelő” száma, mint a múlt évben.

— **„Kés, villa, olló...”** A fegyver mez éppen nem gyerek kezébe való. Két csövű pisztollyal játszott a *Uzefiu* folyó hó 18-án éjjel a Lang-Kávéházban. Gyufafejeket tördelt és azokkal gyümöszölte tele mind a két csövet. A kakas alatt elhelyezett kapzli véletlenül elcsúszt, s a gyufaszálkák alaposan összeroncolták a fiú kezét. Dr. *Lakner Zoltán*, kórházi főorvos, nyomban a szerencsétlenség helyén termett és gondos kezelés alá vette a sebesültet.

— **Ékezerajándék** a F. M. K. E.-nek. Lőcséről egy névtelen egy arany mellűt, három kis opálkővel, két arany kézelőgombot „Sándor” felírással és három arany inggombot küldött a F. M. K. E. titkári hivatala címére, a rendeltetés minden különböző megjegyzése nélkül. Mintán a csomagon s küldő megnevezése nincsen, a F. M. K. E. elnöksége a hazafta adományait ez úton mond köszönetet a névtelen ajánlóközönségnek.

— **Szerencsés esés.** *Szabó Lajos*, tartalékos tizedes, a bevonulás napján, folyó hó 17-én, este 10 óra után valószínűleg rossz átlom következtében, a laktanya emeletéről a kövezetre leugrott. Szerencsére csekély zúródáson kívül egyéb baja nem történt. *Szabó* tizedest a laktanyaőrőség emberei a gyengélkedők szobájába vitték, hol azonnal orvosi segítségben részesült.

— **Az asszony az orosz közmondásokban.** Az orosz asszonyok nem lehetnek valami túlboldogok. A közmondás a nemzet lelkületét fejezi ki és az orosz közmondások szerint bizony igen alantas helyzete van az orosz asszonynak. „Szeresd feleségedet, mint a szamarat” — mondja az egyik közmondás — és rád, mint egy gyümölcsfát. Olyan férfiaknak, akiknek es a barátságos tanács még nem lenne elég precíz, egy másik közmondás ezt tanácsolja: „Feleségedet nyugodtan verheted a seprűnyéllel: nincs 6 porcellánból.” Egyszeri elverés nem sokat használ, azt a nevelési eszközt minél többször kell alkalmazni; épp ezért egy másik közmondás így szól: „Hogy, ha feleségedet reggel elverted, ne felekedjél meg ugyanazt déiben megismételni.” Az ilyen kúra eredménye hamarosan mutatkozik: „Minél gyakrabban vered a feleségedet, annál jobb lesz az ebéded.” Az indusok, akik nem olyan civilizáltak, mint az oroszok, kissé másképp gondolnak az asszonyról: „Asszonyt sohasem szabad megütni — mondja egy indus közmondás — még virágszállal se.”

— **Beiratások a kassai m. kir. gazdasági akadémiába.** Az akadémia hallgatói rendezés és rendkívüli lehetnek. Rendes hallgatói felvételtnek, akik a gymnázium vagy reáliskola tanfolyamot az érettségi vizsgálat sikeres letételével befejezték; valamint azok, akik a felső kereskedelmi iskolai tanfolyam érettségi vizsgálatát jeles eredménnyel letették. Rendkívüli hallgatók lehetnek teljes koru férfiak, főiskolai hallgatók, vagy oly egyének, a kik felsőbb tanítészeti tanulmányaik befejezése után az akadémián csak egyes tantárgyakat óhajtanak hallgatni. A beiratás október hó 1-til 8-ig tart. Az első félévben tandíj, beiratási díj stb. címén fizetendő 96 korona, a második félévben (március hó 1-én) 40 korona. Az akadémiával kapcsolatos konviktusban a hallgatók lakás, ellátás, világitás, mosás és fűtés felében havonta 40 koronát fizet előleges felvétel részletekben. A konviktusban rendszeresítve van 10 felfűtöttes hely, amelyek szegénysorsu hallgatóknak a m. kir. földmívelésügyi miniszter adománya. Ugyanezek szegénysorsu, jó előmeneteli hallgatók ösztöndíjban részesülhetnek. Levélben való megkeresésre bővebb felvilágosítást nyújt a kassai m. kir. gazdasági akadémia igazgatósága.

— **A F. M. K. E. közgyűlése.** *Zsolna* trencsén-megyei nagyközönség már megtette az előkészületeket, hogy melőtan fogadják a F. M. K. E.-t, mely szeptember 3-án ott fogja tartani az évi közg. ülést. A kereskedelmi miniszter és a kassa-oderbergi vasút igazgatósága a közgyűlést alkalmából az egyesület tagjainak kedvezményes utazást engedélyezett. A F. M. K. E. elnöksége felkéri a tagokat, a kik erre a kedvezményes utazásra és elszállásolásra igényt tartanak, hogy *Clair Vilmos* főtitkárnál (*Nyitra*) f. évi augusztus 25-ig részvétellüket bejelenteni sziveskedjenek.

— **Ehető rovarok.** Már az ókorban nyoma van annak, hogy akadtak népek, melyeknél egyes rovarok eledellül szolgáltak. Már a bibliában is emlegetik az ehető szöcskéket, és Mózes is a megengedett stelek között sorolja fel őket. Nivában is ettek szöcskéket, Athénben pedig a piacon árulták őket. A mai Palesztinában számszámolják a főnök meg őket, az arabok a napon szarít-

ják, liszté őrlik és kalácsos sütik. Algirban visben főzik, Madagaskárban riszkásába keverik. A közép-ázsiai négek vastag, barna levebe főzik meg a szöcskéket, Dél-Oroszországban halak módjára megfűstölük. Egyes országokban hernyókat is esznek. A régi rómaiak különös nyencségnek tekintették egy „cossus” néven szereplő fergét. Kinában rendkívül kedvelt étel a selyemhernyó bábja. Ausztráliában a bennszülöttek megpörkölnek a bűgong nevű lepkeket, mozsárban összetörik és kalácsos sütik.

— **A platánfák hatása az egészségre.** Már a régi korban említették a platánfák az egészségre való káros hatását, ami később, sőt a legújabb korban is bebizonyosodott. A káros hatást az a tömörödés csillagos szőr okozza, mely a fiatal leveleket borítja; e szőrök a levelek kibontakozása közben lehullanak és a levegő belélegzése következtében a légző-szerveket nagy mértékben igazgatják, köhögésre ingerelnek. Indokolt tehát, ha e különben szépen és erősen növekedő fanomet nagyobb mennyiségben nem ültetik, kivált olyan helyeken, ahol sok ember huzamosabb ideig szokott tartózkodni (iskolák, fürdőházak, kórházak kertjében). Külföldön e tekintetben egybíránt több helyen tiltották az egészségtügyi hatóságok a platánfák ültetését. Így pl. Elzász-Lotharingiában már 1885 óta nem szabad platánfát ültetni.

— **(Gazemberek kongresszusa.)** Érdekes nemzetközi kongresszust tervez, mint *Neuyorkból* táviratozzák, dr. *Reitman*, csikágói szociológus. Azt akarja ugyanis, hogy a világ különféle notórius gazemberei kongresszura gyűljenek össze, hogy helyzetüket a társadalommal és rendőrséggel szemben megbosszálják s a helyzetük változtatására vonatkozó reformokról nyíltan tanácskozzanak. Az eredeti terv kivételének, sajnos, az akadály, hogy a rendőrség, amelyről *Reitman* a kongresszus részvevőire részére salvus conductust kért, nemcsak ezt tagadta meg, de kijelentette, hogy az összes részvevőket, mint gyanúsakat azonnal elzárva letartóztatásba helyezi, abban a reményben, hogy találunk közöttük régóta körözött egyéneket is.

Közönség köréből.

Nyilvános kimutatás:

Barvármegye székhelyének Léván leendő elhelyezésével bekövetkezendő telekvétel stb. költségeinek fedezésére Léva r. t. város javára megajánlott adományokról.

Schoeller Gusztáv lovag a „Lévai uradalom részéről	—	25000 K.
„Lévai Takarékpénztár r. t.”	15000	„
„Lévai Tak. és hitelint. r. t.”	10000	„
Amstetter Imre	—	272 „
Medveczky Sándor	—	375 K. 60 f.
Holló Sándor	—	720 „
Miasák Zsigmond	—	398 K. 44 f.
dr. Keresk János	—	200 „
dr. Weinberger Adolf	—	150 „
Ördögh Lajos	—	208 „
Bumenthal Jónás	—	220 „
Kovács Sándor	—	116 „
Monacó Mósé	—	450 „
Belcsák László	—	501 „
ösv. Boleman Edén	—	300 „
Bódogh Lajos	—	120 „
Nyitra Ferenc	—	675 K. 63 f.
dr. Kmoskó Béla	—	200 „
Leidenfrost Tódor	—	500 „
Borcsányi és Csernák	—	126 „
Báthy László	—	300 „
dr. Frommer Ignác	—	300 „
Klain Ödön	—	630 „
Bándy Endre	—	100 „
Lang Bernáth	—	350 „

1908 aug. 18-ig kim. összesen: 57212 K. 67 f.

Folytatjuk!

Bódogh Lajos
polgármester.

Tanügy.

A lévai róm. kath. elemi iskolákba, a polgári leányiskolába és az ovodába az 1908.—1909. tanévre a beiratások szept. hó 1., 2., 3. és 4-én, az ismétlő leányiskolába pedig 6. és 8-án tartatnak.
Léva, 1908. aug. 20.

Az intézetek igazgatósága.

Hivatalos közlemény.

5045/1908. szám.

Hirdetmény.

Az 1892. évi XV. t. cz. 3. §-a rendelkezésben nyújtott kedvezmény alapján mindazon szállós gazdák, akik szeszes italok kimérésével vagy kismértékbeni elárúsításával nem foglalkoznak, — az állami borítaladó fejében a saját termései boraiktól a házi szükségletre szánt bormennyiség után csakis a volt borfogyasztási adónak megfelelő részét vagyis városunkban bor után 2 korona 70 fillért, bormust és szőlőcsefret után hektoliterenként 2 korona 02 fillért tartoznak fizetni.

A fenti kedvezményt elnyerni óhajtó szállós gazdák felhivatnak, hogy ebbeli igényüket f. évi szeptember hó 15-ig, — a városi fogyasztási adószedő hivatalban, nevük, házászámuk, a házbellek számának, a szőlőbirtok terjedelmének, a házi fogyasztásra felhasználandó bor évi átlagos mennyiségének, a folyó évben remélhető termésnek a házi fogyasztásra és nagyban vagyis 56 litert tevő mennyiségben való eladásra szánt bormennyiségnek megjelölésével okvetlenül jelentsek be.

Léván, 1908. évi augusztus hó 15-én.

Bédogh Lajos
polgármester.

5032/1908. szám.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy Léva város legtöbb adófizetőik 1909 évi névjegyzékének összeállítására kiküldött bizottság működésének határidejéül 1908. évi augusztus hó 24, 25 és 26-ik napjának d. u. 3-5 órája tűzött ki a városház tanácstermében, a mely napokon az érdekelt felek ez uton is meghivatnak. Az összeírásához pedig Ricz János tanácsnok és Fabián Zoltán aljegyző kiküldetnek.

Léva, 1908. évi augusztus hó 18-án.

Bédogh Lajos
polgármester.

5111/1908. szám.

Hirdetmény.

Ezennel közhirre teszem, hogy Léva r. t. város képviselőtestülete 1908. évi augusztus hó 19-ik napján tartott rk. közgyűlésében hozott 5006/1908. számú határozatával a Magyar Jótélekedési hitelbanktól 200,000 korona 65 év alatt törlesztendő új kölcsönnek fölvételét rendelte el, — amidőn ezen határozatot kihirdetem s a polgármesteri hivatalban és a városházi hirdetőtáblán közszemlére teszem, — egyuttal értesitem Léva város polgárait, hogy az eilen 15 napon belül a városi iktató hivatalban felelőbeadás adható be.

Léva, 1908. évi augusztus hó 19-én.

Bédogh Lajos
polgármester.

4625/1908. szám.

Hirdetmény!

Léva r. t. város képviselőtestülete 1908. évi augusztus hó 19-én tartott rendkívüli közgyűlésében 4525/1908. sz. alatt elhatározta a Dálnoky Káimán és Dálnoky Jánosné óvári lakosok tulajdonát képező és a lévai 813 sz. tjkvben 1739/b. hrsz. alatt fölött közpölpölvai szálló és a rajta épült hájéknak 800 korona vételárban való megvételét, az erről felvett adásvételi szerződés és a vonatkozó összes ügyiratok 15 napon át a városi kiadóhivatalban közszemlére vannak kitéve, ahol azok megtekinthetők s a felelőbeadás is ugyanott beadható.

Léván 1908. évi augusztus hó 21-én.

Bédogh Lajos
polgármester.

4526/1908. szám.

Hivatalos-hirdetmény!

Léva r. t. város képviselőtestülete 1908. évi augusztus hó 19-én tartott rendkívüli közgyűlésében 4525/1908. sz. elhatározta özv. Kosztolányi Zsigmondné szül. Kaiser Otília tulajdonát képező és a lévai 3053. számú tjkvben A 1. sor 3061 hrsz. bái utcai pinczének kissejtítés úján való megszerzését, mely határozat és a reá vonatkozó összes ügyiratok 15 napon át a városi kiadóhivatalban közszemlére vannak kitéve s ezen idő alatt az adófizető közönség által hivatalos órák idejében megtekinthetők s az ellen esetleg a felelőbeadás is beadható.

Léva 1908. évi augusztus hó 21-én.

Bédogh Lajos
polgármester.

4939/1908. szám.

Hirdetmény.

Léva város képviselőtestülete f. évi augusztus hó 19-én tartott közgyűlésében hozott 4939/1908. sz. határozatával a Kálnai-utca páros számú oldalának építési irányvonalát megállapítja és az egyes háztelkekhez az építkezések alkalmával adandó közterületek vételárát négyzetméterenként 3 koronában szabta meg. — Amidőn az erre vonatkozó határozatot közhírré és a kiadó hivatalban közszemlére teszem, — tudatom minden adófizető polgárral és az érdeitelkel, hogy azon határozat eilen 15 napon belül a város közigazgatási iktató hivatalában benyújtandó felelőbeadásnak van helye.

Léva, 1908. évi augusztus hó 19-én.

Bédogh Lajos
polgármester.

20269/V. 1908. szám.

Hirdetmény.

Mindazok a személyek, kik az 1908. évi szeptember hó 1-ső napján a szabad forgalomba már átment, vagyis az 1899. évi XX. t. cz. szerinti szeszedő és az 1899. évi XXIV. t. cz. szerinti szeszedőpótlékkal is már megadóztatott olyan égetett szeszes folyadékok készletével bírnak, melyek árusítás és kimérésre jogosultak birtokában 10, más háztartásokban a családő birtokában 5 liternél több alkoholt tartamaznak az 1908. évi XXVIII. t. cz. 121, 123. § értelmében kötelesek legkésőbb 1908. szeptember 3. áig az illetékes pünzügyőri szakasznál írásban két példányban bejelenteni.

A bejelentési űrlapok az előállítás költsége megtérítése mellett a pénzügyőri szakasznál szerezhethők be.

Aranyosmarót 1908 augusztus 17-én.

M. kir. Pénzügyigazgatóság.

Lévai piaciárak.

Rovátvezető: Kónya József rendőrfőkapitány
Buzs m.-mászánként 20 kor. 40 fill. 22 kor. 80 fill. — Kétszeres 18 kor. 60 fill. 19 kor. 20 fill. — Rozs 17 kor. 60 fill. 18 kor. — fill. — Árpa 15 kor. 60 fill. 16 kor. 20 fill. — Zab 18 kor. — fill. 18 kor. 40 fill. — Kukorica 16 kor. — fill. 16 kor. 40 fill. — Lencse 24 kor. 40 fill. 24 kor. 80 fill. — Bab 15 kor. 60 fill. 15 kor. 80 fill. — Köles 8 kor. 80 fill. 9 kor. 20 fill.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1908. év. augusztus hó 16-tól 1908. évi augusztus hó 23. áig

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Horváth Oái Tamás Mária	leány	Mária
Szolgai Gyula Miklósy János	fiú	László Ferenc
Tamás J. Stampovszki B.	leány	Mária

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Andruska József	69 éves	Tüdővész

Nyílttér.

Földbérlet.

A lévai ev. egyházközség a vadalmási dűlőben levő 8 hold és az Alsóréték dűlőben levő 2 hold szántóföldjét f. hó 30-án (vasárnap) d. u. tél 4 órákor az egyházközség tanácstermében tartandó árverésen a legtöbbet ígérőnek 6 évre bérbeadja. Bővebb felvilágosítást nyujt *Ulreich Nándor* gondnok.

Jó forgalmu

hentes és mészáros üzlet haláleset miatt haszonbérbe kiadó. Cim: *Özv. Nagy Károlyné Zseliz.*

Kiadó lakás. Két szobából, előszoba, konyha és élektámrából álló tskas azonnal kiadó. — Bővebbet a tulajdonosnál László-utca 6. sz.

Zsakkölcsönző Lévan ad kölcsön. zsakokat úgy helyben mint vidékre, valamint új ponyvákat és zsakokat is jutányos áron elad *Ungár Adolf Léva Kohári utca.*

Kályha raktáramat az eddigi Szepesi utca 19 szám alól *Szepesi utca 12 szám alá Schubert féle házba helyeztem át. Kohn Manó kályhamester Lévan.*

Saját termései Tokaj Hegyaljai szamorodni bor 1904. évből literje 2 kor. Négy 1 literes üveg egy postacsomag. — Egy 136 literes hordó 240 korona. — Pénz előzetes beküldése vagy utánvételi mellett szállit *dr. Haas Bertalan ügyvéd Sátoralja ujhely.*

Bérbe adó

vagy örök áron eladó

a bái utcai pince sorok között — Léva város jégvermével szemközt, egy tágas 94 köbméter űrtartalmu jégverem, melyben 130 szekér jég raktározható el.

A jégverem 3 év előtt ujonnan épült lévai kőből és cement habarccsal.

1908. évi december 15-től bérbe kiadó vagy örök áron eladó.

Értekezhetni Tóth Dániel tulajdonosnál László-utca 18. szám.

Eladó

circa 100 Hektoliter 5-7 hektoliteres prima boros hordó.

Bővebben Amstetter Imre dohány nagyárusnál érintkezhetni.

XV-ik évfolyam **BEIRATÁSOK** Telefon 63-45

napon 9-6 óráig.

Somogyi Mór

tanár, zongoraművész képesített okleveles zenetanár igazgatása alatt álló ZENE-

Conservatoriumban

Budapest, VII. Erzsébet-körut 44. zongora, hegedű, ének, gordonka, cimbalom, az összes fuvó- és vonóhangszerekre, valamint zeneelméleti tantárgyakkal. Államilag dipl. zenetanár. — A tasterék létsz. 26.

..... Vidéki leányok részére .....

INTERNATUS

Prospektussal kívánatra szolgál az IGAZGATÓSÁG.

„DUSZTLESZ“ AMERIKAI PADLÓ PORMENTESÍTŐ OLAJ

Nagy előnye, hogy a padlót conserválja, ami által mentes minden nedvesség behatásától, nem korhad, nem támadja a szűfereg és megvédi a gombától és főképpen a padlót tartóssá teszi.

Egyszeri beeresztés után is teljesen pormentesíti a padlót s így különösen iskolai tantermekben és nyilvános helyiségekben igen alkalmas a bacilusok terjedésének megállítására.

Egy lapos edénybe öntve bele ezen pormentesítő olajat, régi parviassá vagy kétével vékonyan, jól szétlörzsölve kell azzal bekenni a beeresztendő padlót. A takarításnál (söpítésnél) nem kell felőcsölni — mert por nem képződik — hanem elég kétével vagy törölközővel a padlót feltörölni.

Ára kilogrammonként 60 fillér, hordóvételeinél 0.50-é.

FŐRAKTÁR:

KERN TESTVÉREKNÉL LÉVÁN.

Ajánlunk továbbá belföldi

FACONSERVALÓ OLAJAT

kapu, ajtó, ablak, háztető, zsindely, kerítés, tolyosó, árayókszek, istálló, szekerek stb. befestésére és tartóssá tételére.

Ára kilogrammonként 30 fillér.

1908. évi 2848. szám.

Versenytagyalási hirdetés.

A zsarnócai m. kir. erdőhivatal kerületében a Geletnek közlési határában fekvő kincstári trachyt kőbányák kihasználási joga az 1908. évi október hó 1-től az 1913 évi december hó 31-ig terjedő 5 és 1/4 évre az 1908. évi szeptember hó 21. napján délelőtt 11 órakor az alulírott m. kir. erdőhivatal tanács-termében megtartandó nyilvános írásbeli versenytagyalás útján bérbe fog adatni

Ezen versenytagyaláson a versenyzők a következő öt csoportba sorolt kőválasztékok szerinti részletezéssel tehetnek ajánlatot.

- 1.) Közönséges malomkövekre darabonkénti egységárral.
- 2.) Több összeillesztett kődarabból való úgynevezett francia malomkövekre darabonkénti egységárral.
- 3.) A kőbánya területén levő kőbányákban található terméskő hulladéokra köbméterenkénti illetve kétfogatu fuvaronkénti egységárral.
- 4.) Vagdalt köre, szegélyköre, korlátbábra (korlát) és határköre köbméterenkénti egységárral.
- 5.) Műköre (quader) fedő vagy erkélylapra, párkányköre, lépcsőfokra, és általában faragott építőköre köbméterenkénti egységárral.

A fenn 1-5 csoport alatt elősorolt különféle kőválasztékokért a bérlő által fizetendő legkisebb évi haszonbér 6800 (Hatezernyolcszáz) korona, mely azonban a verseny tárgyát nem képezi, és amely a szerződés feltételei szerint oly esetben fogja a kincstárt megilletni, ha fenn az 1-5 csoportokba foglalt kőválasztékok után a versenytagyaláson megállapított egységárrak szerint számított összeg az illető évben ezen 6800 koronát el nem éri.

Árvezetni tehát csak a fenn 1-5 csoport alatt elősorolt különféle kőválasztékok egységárraira lehet, olyképen, hogy a jelzett öt csoportban foglalt kőválasztékokra együttesen és csak egyetlen százalékban kifejezett felülfizetés ígérhető; az ajánlat tehát, melyben az 1-5 csoportba tartozó kőválasztékokra más-más százalékban kifejezett felülfizetés ajánlatnak meg, mint az egybehasonlításra alkalmatlan figyelembe vételni nem fog.

Hasonlóképen figyelembe vételni nem fognak az utóajánlatok és távirati ajánlatok sem.

Bánatpénz 1000 korona.

A kikiáltási egységárrak jegyzéke, nemkülönb az általános árverési és részletes szerződési feltételek az alulírt m. kir. erdőhivatalnál és a geletnéki m. kir. erdőgondnokságnál az évi augusztus 23-tól kezdődőleg a hivatalos órák alatt megtekinthetők, vagy kívánatra az érdeklődőknek megküldetnek.

Zsarnóca, 1908. évi, augusztus hó 16.-án.

M. kir. erdőhivatal.

Nyomatott Nyitrai és Társas gyorsajtóján Léván.

Motorvevők figyelmébe

Herkules-motorvállalat,
Budapest, V., Váci-ut 30.

Ajánlja egy cséplési, mint malomüzemre kitűnően alkalmas, legegyszerűbb benzinkomóbiljait, melyek V. ker. Váci ut 30 szám alatti gyárban bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes
jótállást
kifogastalan
üzemért

Üzemzavarok kizárva.

Bámulatos egyszerű szerkezet!

Rendkívül csekély benzinfogyasztás!!

13-14 éves fiu is kezelheti!

Árjegyzék ingyen! Olcsó árak részletfizetésre!

200 drb. ellismerő levél a Magyarországon üzemben lévő motorokról

Knapp Dávid,

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára Léván.

Piactéren — nagy kiterjedésű gépraktárom céljára — ujonnan épült házamban nagy választékú

állandó gépkiallítás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődő közönséget — vétel kötelezettség nélkül is — mindenkor szívesen látom és szakszerű magyarázatokkal készséggel szolgállok.

Hazai gyártmányú gépek

u m. **HOFHERR** és **SCHRANTZ** féle gözcseplő készletek, **GANZ** féle motorok minden nagyságban valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

Meghívók

diszes kivitelben készítettnek
Nyitrai és Társánál Léván.

Hölgyek
részére nélkülözhetetlen!

Legjobb szépítőszert a

FÖLDES--féle **MARGIT CRÉME**

Perlaton és csodás hatású	<p>Pár nap alatt biztosan eltávolított szeplőt, májfoltot, pattanást, bőratkát (Miteser) és minden más bőrbaját. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdít és fiatalít.</p> <p>Ára: kis tégely 1 kor., nagy 2 kor.</p> <p>KIVÁLÓ TO LETT-CIKKEK: Margit-hölgypor (3 színben) 120 kor., Margit-szappan 70 fill., Margit-fogpép 1 kor., Margit-aroviz 1 kor</p>	Övadjunk utána!
---------------------------	--	-----------------

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszerekkereskedésben. — Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küld a készítő;

FÖLDES KELEMEN gyógyszer. ARAD

Főraktár Léván: Medveozky Sándor és Dezseri Boleman gyógyszerárakban.